

Sida'itay a faloco'

O sida'itay a faloco' haw i, o tadamanay a pinangan no tamdaw, o sapipalalan to sakalali'ay no kalotamdag, ato o sakanga'ay no kitakit no mita.

Yo cecay a romi'ad, romakat kako i lalan, ma'araw ako ko cecay a fa'inayan, macokeroh ningra ko ya mato'a:say a fayi, nika ya fa'inayan a tamdaw i, caay palicali:cay toya mato'a:say a fayi, caay haca pipalowad toya mapolinay a fayi, toa:n saan a miliyas. Yo paka'araw kako to matiniay tatiihay a pinangan no tamdaw haw i, rokrok saan ko faloco' aka a matelii, o roma a kararoman no harateng aka i, oya micodaday ho i mamangay picodadan a wawa, paka'araw to nikatolo' noya mato'asay a ina i, 'ara:w tafesi:w saan, awaay ko siniada'a:da; o roma haca a wawa, samatiya sa cingra caayay paka'araw toya mato'asay a fayi, awaay ko sini'adaay a faloco'. Ya sato a fayi haw i, mangalay cingra a lomowad, nika caay pakalowad, awaay ko 'icel ningra. Toya tatokian, ira ko cecay a kapah paka'araw cingra haw i, tangsol sa a mitawos toya ina, ta 'afofoen ningra a palowad, tihtihen ningra ko tahefod no fodoy noya fayi, ta licayen ningra koya fayi, " Mamaan kiso ina? Cidoka' ko kamay iso? Nga'ay ko wa'ay

iso? " han nira. " Aray wawa! Awaay ko maan ako! " sa koya fayi. Maherek a palicay to ya fayi ta liyas sato cingra a miliyas. 'Araw sa koya ina toy a kapah, ta sowal sa " O tada fangcalay a wawa kiso! " saan. maherek a somowal, ala sa to cokor, liyas sato cingra.

Ma'araw aka ko matiniay a demak i, tada mahadoway ko faloco' aka. Harateng sato kako, itini tona hekal, 'aloman ko tatiihay ko faloco' a tamdaw, nika ira ko fangcalay ko faloco' a tamdaw. Kita sato i niyaro'ay, nanay mafana' a masasingodo ato masasidipot. Ano caay kafana' to matiraay a demak haw i, caay to ko no tamdaw a pinangan ko matiraay. Itini i 'orip no tamdaw, adihay to ko manina'ay no mita, ira ko kinafalah sananay to 'orip a mangalay pa'orip to cimacimaan a tamdaw, o kakalimelaan, o kakahemekan, o tadafangcalay ko matiraay a pinangan. Aanini a romi'ad, o ma'araway no mata aka to matiniay a demak i, tada mangiyangi ko faloco' no mako. O maminanam kako to matiraay nga'ayay a pinangan noya kapah. Nanay pakatayalen no mita ko olah no faloco' ita; ano matira, o tireng no niyah ko satapang. Ano mareko no mita konini i, o mamanga'ay a malafangcalay konini ka'oripan no mita a kitakit.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【秀姑巒阿美語】 國中學生組 編號 1 號
憐憫之心

憐憫的心是人的美德，是社會和偕及人與人之間敦親睦鄰的基礎。

我有一天，我走在馬路上，看見一位中年男子推倒了一位老奶奶，但他沒有道歉，或扶老奶奶起來，揚長而去。我有點氣憤，更氣的是，許多國小生也看到老奶奶摔跤，但都與她擦肩而過，或裝作沒看見。

老奶奶嘗試起身，可是沒有力氣。一位男同學過去扶老奶奶起來，問說：「沒事吧，奶奶？」奶奶說：「我沒事！謝謝！」「不用謝！」說完他就走了。老奶奶說：「真是一個好孩子。」說完，便拿著拐杖走了。

我很感動世間還是有溫暖的，他就是模範，但也有不好的事，像那個中年男人跟國小生們。生而為人，應發揚樂於助人的精神，如果連善的本性都沒有，那你就不算是一個人。

古今中外，多少人因為救人捨棄了自己的生命，這是世間最美好的東西。今天發生的小事更讓我感動，我應該向他學習。就請讓我們人人貢獻出一點愛，從身邊的小事做起，那麼世界將會更加美好。

Mida'eci

Yo cecay a romi'ad, micodad ho^ kako i kwo-syaw i pitoloan, sowal sa ci mama^ aka, "Kolas, o pipahanhanan anini^ a romi'ad, tata! talalotok kita a mida'eci^." saan. Lipahak sa kako a pakatengil to pitata ni mama^ aka i takowanen a talalotok. O sa'ayayaw ho^ aka a talalotok a mida'eci^, awaay ko fana' aka to pida'eci^ hananay a demak, nika ira ko mama^ a mikerid, awaay ko masamaamaanay a harateng no mako, edeng o lipahak no faloco' a malingad. Herek a mihakiwid to piparoan a 'alofo ato nananoman i, malingad to kami a talalotok.

I fatad no lalan, pasifana' ci mama^ aka, sowal sa, "Kolas, 'arawen kirawan a dateng, o paheko^ han kiraan. O kakaenen no mita o Pangcah."saan. Namati:ra, somowal haca^ ci mama^ aka, "Arawen Kolas, o dongec kira:wan, Adihay ko ceka^, ano miala^ i, na'onen, macocoka no ceka^ nira; o teloc i, manga'ay a kaenen, nika malasapisanga' to maamaan a lalosidang loma' ko 'oway, mato tapila', fasolan, cinaw, sikal, ato faroro^. O roma i, nga'ay malosapisanga' to tatakel ato salo'ec to maamaan ko 'oway." saan. So'elinay, i fatad no lalan a talalotok, adihay ko mananamay aka to masamaamaanay a kakaenen a dateng; o roma a sowal ni

mama^, sowal sa, "Pina'on tirawan haw! O lidateng kiraan, akaa pitefing. Ano mitefing kiso i, makalat niira. Caay to ko mamadawa^ ko falitfit no adada^ no nikalatan. Latek, caay to kafoti' kiso to dadaya^". Awaay ko sapaiyo^ to matiraay, tolotolo^ a romi'ad, ano eca, cecay a lipay ko adada^ no nikalatan." saan. Orasaka, itini i lalan kako a mafana' to 'orip no to'as, o fenek ato taneng no to'as.

Mata'elif to ko tosa^ no tatokian, tangasa^ to kami i katangasaan, sowal sato ci mama^ aka, "Kolas, ka itini kiso haw, tayra kako titi:raw i faled, aka ka talacowaco:wa^". Tayni kako anohoni^." saan. Herek a somowal i, liyas sato cingra a mofaled. Kako sato tono mako, saapaapa^ sa kako a pasafalefaled a minengneng. O folofolo'an itira, nika awaay ko cecace:cay no da'eci^ i faled ato i ca'ang no folo'. Sarakarakat sato kako a pasafaled a minengneng, awaay ko cecace:cay makeraay. Caay ka halafin, ini to ci mama^ aka, matomes ko 'alofo^ niira to da'eci^". Pasowal han aka ci mama^ aka, "Awaay ko da'eci^ itini." han aka. Kekekek sa a matawa^, sowal sa, "O maan kinian sa i seraay, ripa'an no miso!" Itiya to kako a mafana', hilam i seraay aca^ ko da'eci^ a molengaw.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【秀姑巒阿美語】 國中學生組 編號 2 號
採箭筈

國小三年級的某天，爸爸說：「今天放假，走！我們上山採箭筈。」沒採過箭筈的我聽了很興奮，雖對採箭筈一無所知，但有爸爸帶，我就只帶著裝箭筈的袋子和水高興地出門了。

途中爸爸教了我很多，他說：「兒子啊！那些是蕨類，那是我們阿美族的菜餚。」不久，他又說，兒子，那叫黃籜，刺很多，採時要小心。籜心可以吃，它的根能用來製作許多器皿，如：平底籃子、晒穀蓆、手提籃子、蓆子及背蘿。還可用來做平床或綁繩。另外，爸爸他特別提醒我，要特別小心咬人狗，別去碰它，如果被它咬了，會全身痛癢，甚至無法入眠，且無藥可治，持續三天至一週。

到達目的地後，爸爸就告訴我：「你在這裡，不要走遠，我到上面去，待會我就回來。」他說完就上去了，留我在原地東看西看，到處是箭竹，但卻找不到箭筈，東找西找就是一根都沒找到。不久，爸爸帶著快滿的袋子回來，我告訴他，這裡沒有箭筈，他笑著說：「這不是箭筈？你都把它踩斷了！」我才知道，原來箭筈是長在地上啊！